

Småkraften og skatt

Småkraftforeninga 26. November 2018

Småkraften og skatt oppsummert:

Lav lønnsomhet og høyt skattetrykk:

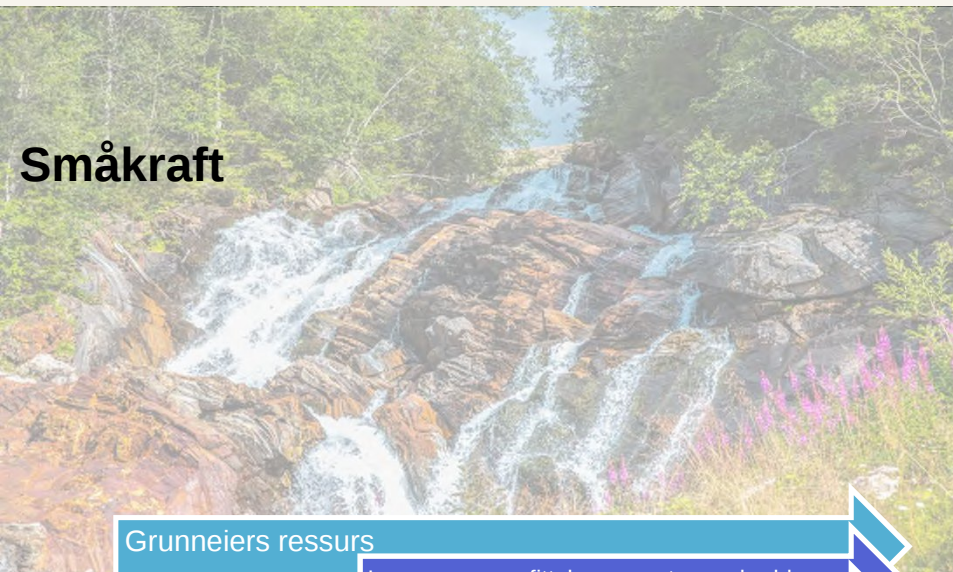
1. Selv med elsertifikater har småkraften lav lønnsomhet og ingen grunnrente.
2. Beskatningen må innrettes annerledes enn kraft med grunnrente.
3. Småkraften har allerede enn høy effektiv beskatning, selv uten grunnrenteskatt.

Skattens effekt på investeringer

1. Det finnes en rekke samfunnsøkonomisk gode småkraftprosjekter som ikke realiseres.
2. Skattesystemet er ikke innrettet investeringsnøytralt på grunn av eiendomsskatten.
3. Overskuddet før skatt i småkraften fordeles mellom investor, grunneier, kommune og stat. Enhver endring i skatteinnretning vil direkte påvirke grunneiers avkastning, ettersom grunneiers avkastning er residual på nye prosjekter.

Forskjellen på småkraften og storkraften må gjenspeiles i skattleggingen

Småkraft

Storkraft

Grunneiers ressurs

Mye av verdiskapningen bør tilfalle eier av eiendommen

Kostnad til falleie beskattes hos grunn-eier

Ingen superprofitt, begrenset overskudd

Normal skatt på alminnelig inntekt

Ingen grunnrenteskatt

Små selskaper

Mange uprofesjonelle selskaper uten ansatte, noen profesjonelle med små organisasjoner.

Forenklet, men ikke investeringsnøytral eiendomsskatt

Selskapets ressurs

Mye av verdiskapningen tilfaller fellesskapet

Liten (ingen) kostnad til falleie

Superprofitt (?)

Grunnrenteskatt og andre naturressursskatter

Store selskaper

Profesjonelle selskaper med store økonomifunksjoner. (Relativt) kompliserte markedsbaserte eiendomsskatter

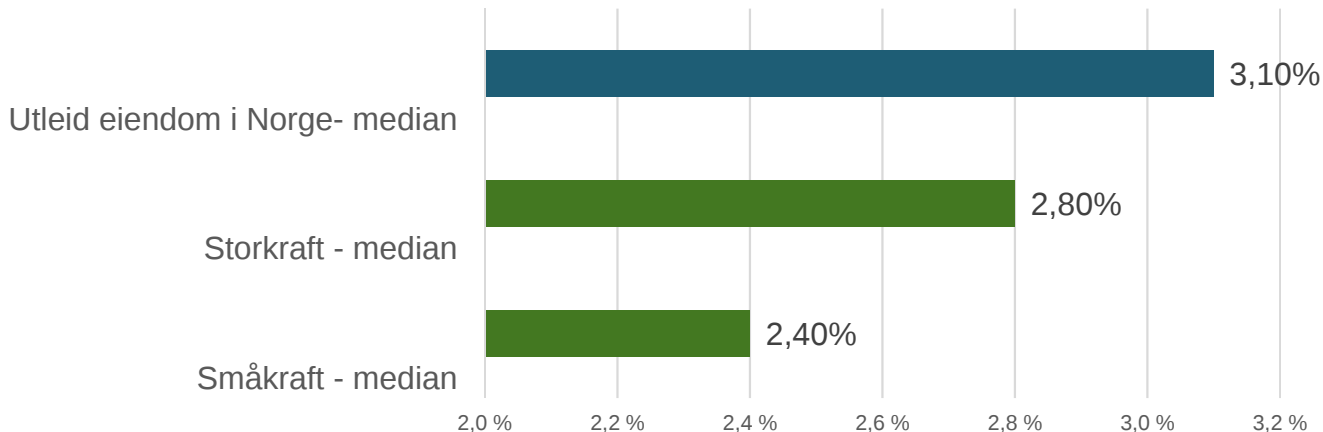
Det er rimelig at småkraften ikke har grunnrenteskatt

- I den grad det finnes grunnrente i småkraften i det hele tatt, så ligger dette i prosjektet hos grunneier. Dette må grunneier selv skatte av.
- Småkraft- selskapene har typisk falleieutbetalinger og ikke grunnrente- skatt
- Det er ikke fradrag for falleie i grunnrenteskattberegninger, noe som ville ha gjort at småkraft ville ha fått høyere (effektiv) skattebelastning enn storkraften om grunnrenteskatt blir innført.
- Uavhengig av falleie er det begrenset inntjening og ingen superprofitt i småkraften.

Et normalår som 2017 viser at den største småkraften har lavere avkastning etter skatt enn storkraften, til tross for gunstigere skatteregler og elsertifikater

Totalavkastning innenfor kraft og eiendom

Kilde: Totalavkastning er definert som årsresultatet etter skatt målt mot totale eiendeler. For medianavkastning i storkraft har vi hentet tall fra Pareto sin 2017- undersøkelse av storkraftselskape. For medianen av totalavkastning på småkraft har vi plukket ut kjente småkraftselskaper mellom 3,5 og 27 GWh fra NVE og hentet tall fra proff.no for 2017. For eiendom har vi hentet ut alle kjente eiendoms-aksjeselskaper med drift fra Forvalt.no for 2017. Totalt antall selskaper i utvalget er 33102. Det vil kunne være forskjeller i regnskapsspråk, spesielle regnskapseffekter, subjektive regnskapsvurderinger, forskjellige bransjestandarder, men også at storkraftselskapene har integrert nett- og annen type virksomhet i sine tall..

- Median- avkastningen for større småkraft- selskaper var på 2,4% i 2017
- Median- avkastningen for storkraft- selskaper var på 2,8% i 2017.
- Dette altså til tross for at storkraftselskapene har grunnrenteskatt, men småkraften ikke har det.
- Bakgrunnen for dette er at småkraften ikke har superprofitt i utgangspunktet
- 17% av småkraftselskapene hadde negativ totalavkastning, 25% av småkraftselskapene hadde mindre enn 1% totalavkastning i 2017.
- **De minste småkraftverkene (<3,5 GWh) har trolig enda lavere avkastning.**

Småkraften har allerede i dag en høyere effektiv skattesats enn andre norske næringer

For illustrasjonsformål har vi valgt ut to spesifikke småkraftverk. Jorda Kraftverk er et gjennomsnittskraftverk på 7,7 GWh. Byrkjelo Kraftverk er et kraftverk på over 50 GWh, og det er dermed blant de største småkraftverkene.

	Jorda Kraft AS	Byrkjelo Kraft AS
Resultat før skatter	903 506	4 556 763
Eiendomsskatt	209 592	1 024 338
Betalbar skatt	129 066	701 287
Samlet skatt	338 658	1 725 625

**Effektiv
skattesats***

37%

38%

Grunnrenteskatt på småkraften ville ha gitt et uholdbart skattetrykk

	Jorda Kraft AS	Byrkjelo Kraft AS
Resultat før skatter	903 506	4 556 763
Eiendomsskatt	209 592	1 024 338
Betalbar skatt	129 066	701 287
Grunnrenteskatt	328 418	2 923 050
Samlet skatt	667 076	4 648 675
Overskudd etter skatt	196 592	-203 083

Grunnrenteskatt på småkraft får stor effekt av særlig to årsaker:

- 1) Det er ikke fradrag for falleieekostnader
- 2) Småkraften har langt dårligere finansieringsvilkår enn storkraften og har høye finanskostnader, som det ikke er fradrag for.

**Effektiv
skattesats***   **74%**   **132%**

Grunnrenteskatt i småkraften vil føre til at marginale og gode småkraftprosjekter som ikke enda er bygget ut ikke vil realiseres.

- Thema sin rapport «Samfunnsnytte av småkraft viser at utbygging av småkraft har stor samfunnsmessig nytte lokalt og nasjonalt, men at det gir usikker lønnsomhet for investor
- Det finnes totalt over 400 gitte konsesjoner som ikke har blitt bygget ut.
- Gjennomsnittskraftverket i Thema sin analyse viser marginal lønnsomhet for investor og grunneier med dagens rammebetingelser og markedssituasjon.
- En videre simulering på gjennomsnittskraftverket viser at investor vil få egenkapitalinternrente på mellom 7% og 9%*. Selv om dette er marginalt, vil trolig flere av prosjektene kunne realiseres i dagens regime.
- Grunnrentebeskatning med dagens regler ville ha gitt en internrente på godt under 5%*. Dette betyr at prosjektene ikke vil kunne realiseres, ettersom dette vil være under alle kjente investorers krav til avkastning på egenkapitalen.

* Kilde: Simulering gjort av småkraftforeninga basert på gjennomsnittskraftverket i «Samfunnsnytte av småkraft». Forutsetninger hentet fra rapporten. I tillegg benyttet EK- andel på 30% og egne forutsetninger om fremtidig rentenivå.

Verdiskapningen i et småkraftselskap fordeles mellom grunneier, kommune, staten og aksjonærene

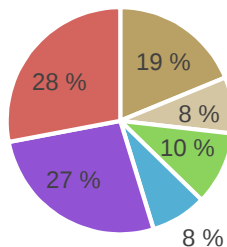

Kraftsalg	2 539 599
Elsertifikater	611 450
Grønne sertifikater/ GoOs	16 707
Totale inntekter	3 167 756
Nettleie	130 569
Falleie til grunneier	486 965
Eiendomsskatt	209 592
Andre driftskostnader	239 828
EBITDA	2 100 802
Avskrivninger	847 518
EBIT	1 253 285
Finanskostnader	559 370
EBT	693 914
Overskuddsskatt	159 392
Overskudd	534 522
Byggekost	33 900 705

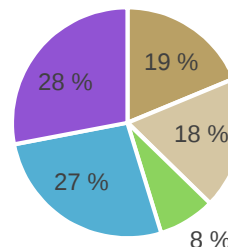
Enhver økning i skatter på småkraft vil være en omfordeling til kommune og stat fra den lokale grunneier

Fordeling av verdiskapning per klasse

- Grunneieres andel etter skatt
- Skatt på grunneieres andel
- Eiendomsskatt
- Overskuddsskatt
- Overskudd
- Finanskostnader

Fordeling av verdiskapning per mottaker

- Grunneier
- Kommunen
- Stat
- Aksjonærer
- Bank

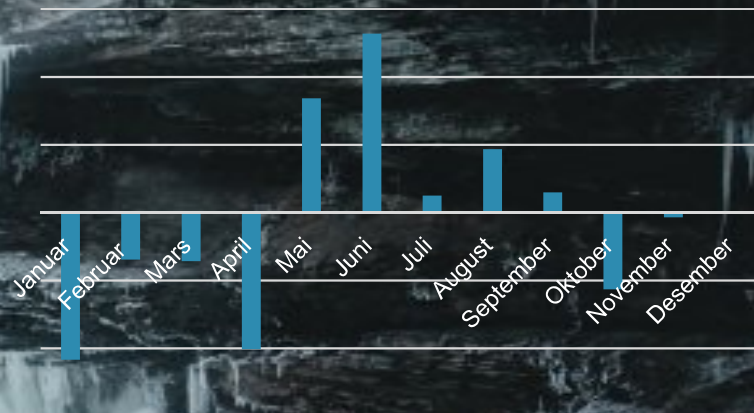
- Avkastning på totalkapitalen er for Jorda Kraft AS på 1,3% i 2017.
- Dette betyr at forventet avkastning er lav, selv med dagens elsertifikater.
- Aksjonæren investerer i nye kraftverk, så lenge avkastningen overstiger kravet til avkastning etter skatt.
- Når skatten øker, vil de marginale prosjektene måtte redusere falleien for å kunne forbli marginale.
- På grunn av aksjonærens magre forventede avkastning, vil enhver økning i skatten derfor være en omfordeling fra grunneier til stat eller kommune

Det er likviditeten som dreper småkraft

- Småkraften har store sesongmessige variasjoner i inntjening og likviditet både innenfor og mellom år.
- Nye prosjekter har typisk lav og ofte negativ avkastning de første årene.
- Enhver skatt som ikke knytter seg til årets (likviditets) overskudd er problematisk, ettersom det ikke er likviditet til å dekke inn skatten.
- Slik skatt er også investeringshemmende og gjør det vanskeligere å skaffe kapital til investeringer i ny småkraft.
- Eksempler på slike skatter er:
  - Dagens grunnrenteskatt
  - Dagens naturressursskatt
  - Dagens eiendomsskatt i småkraft

Kontantstrøm gjennom året for et spesifikt småkraftverk*

Kilde: Budsjettert kontantstrøm for et faktisk kraftverk i 2017.
Absolutte tall utelatt. Illustrerer store svingninger i kontantstrøm.

Nåværende regler for eiendomsskatten innen småkraft har få fordeler, men flere store ulemper

Tar ikke hensyn til overskudd og får stor effekt på effektiv skattesats. Gir gunstige prosjekter med god lønnsomhet lavere effektiv skattesats enn ugunstige prosjekter.

Eiendomsskatten er i praksis degressiv.

Beskatter produksjonsmidler direkte. I tillegg har eiendomsskatten ikke gått ned, når alle andre sektorer har fått redusert skattesats til 0,5%.

Er ikke investeringsnøytral/
internrentenøytral.

Gir høyest negativ påvirkning på likviditeten de første årene, når likviditeten ofte er dårligst.

Forenklede regler som har lav administrativ byrde/ lave administrasjonskostnader

En ny løsning bør:

- være enkel å forstå, administrere og etterfølge.
- Innrettes på en måte som gjør at den ikke hindrer samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer

Foreslått løsning er:

- noe mer komplisert
- Investeringsnøytral
- provenynøytral

Oppsummering

Utfordringer:

Lav lønnsomhet og høyt skattetrykk:

1. Selv med elsertifikater har småkraften lav lønnsomhet og ingen grunnrente.
2. Beskatningen må innrettes annerledes enn kraft med grunnrente.
3. Småkraften har allerede enn høy effektiv beskatning, selv uten grunnrenteskatt.

Skattens effekt på investeringer

1. Det finnes en rekke samfunnsøkonomisk gode småkraftprosjekter som ikke realiseres.
2. Skattesystemet er ikke innrettet investeringsnøytralt på grunn av eiendomsskatten.
3. Overskuddet før skatt i småkraften fordeles mellom investor, grunneier, kommune og stat. Enhver endring i skatteinnretning vil direkte påvirke grunneiers avkastning, ettersom grunneiers avkastning er residual på nye prosjekter.

Løsninger og bakgrunnsinformasjon:

Beskrevet ytterligere i rapporten «Småkraftrapporten 2018»

Foreslått løsning i rapporten «Eiendomsskatt for småkraftverk»

Beskrevet ytterligere i rapporten «Småkraft og samfunnsnytte»